

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.17.5.2023

Pan
Piotr Więckiewicz
Właściciel
„Multicar” Piotr Więckiewicz
ul. Wrocławska 37
55-093 Kielczów
adres do doręczeń:
ul. Miłostowska 6/9
51-315 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/004 – „Funkcjonowanie systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPIK 2.0) oraz zarządzanie Funduszem Celowym CEPIK”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	„Multicar” Piotr Więckiewicz - Stacja Kontroli Pojazdów ¹ , ul. Wrocławska 37, 55-093 Kielczów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Więckiewicz – Właściciel „Multicar” Piotr Więckiewicz ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez stacje kontroli pojazdów zadań w systemie CEPiK ³ w związku z badaniami technicznymi pojazdów oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu Celowego CEPiK ⁴ i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w 2023 r. ⁵
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 3 pkt 1 i 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁶ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Grzegorz Niemczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/120/2023 z 21 lipca 2023 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-7)

¹ Dalej: Stacja Kontroli Pojazdów lub SKP.

² Dalej: Właściciel.

³ Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

⁴ Państwowy fundusz celowy prowadzony na podstawie art. 80d ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zm.). Dalej: Fundusz CEPiK.

⁵ 8 sierpnia 2023 r.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2023 (do 8 sierpnia) Stacja Kontroli Pojazdów właściwie realizowała zadania w systemie CEPiK w związku z prowadzeniem okresowych badań technicznych pojazdów. Zgłaszała przy tym właściwemu organowi niezgodności stwierdzone w bazie danych zgromadzonych w systemie CEPiK.

SKP naliczała również i odprowadzała opłaty ewidencyjne na rachunek Funduszu CEPiK oraz przekazywała sprawozdania z tych opłat, niemniej działania w tym zakresie nie były prawidłowe. W latach 2022-2023 (I półrocze) nie wywiązano się bowiem w ośmiu przypadkach z obowiązku terminowego przekazania naliczonych i pobranych w trakcie miesiąca opłat ewidencyjnych na rachunek bankowy Funduszu CEPiK, jak również w dwóch przypadkach z obowiązku terminowego przekazania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji miesięcznych sprawozdań z opłat ewidencyjnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Realizacja przez stacje kontroli pojazdów zadań w systemie CEPiK w związku z badaniami technicznymi pojazdów oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu CEPiK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych

Opis stanu faktycznego

1. SKP, prowadząc badania techniczne pojazdów, korzystała z jednego stanowiska komputerowego, składającego się z komputera HP typu laptop, myszy komputerowej, drukarki komputerowej LaserJet, czytnika do podpisu elektronicznego oraz czytnika kodów QR. Na wskazanym wyżej sprzęcie komputerowym zainstalowane było oprogramowanie użytkowe firmy NORCOM⁸, służące do obsługi badań technicznych, a także komunikacji z bazą danych CEPiK, obejmującą Centralną Ewidencję Pojazdów (CEP). Komunikacja ta realizowana była w trybie on-line (rzeczywistym). Zainstalowane oprogramowanie pozwalało na wprowadzanie przez upoważnionego diagnostę wszelkich niezbędnych danych w trakcie wykonywania badań, m.in. takich jak: numer rejestracyjny pojazdu, data badania technicznego, stan licznika, oraz wynik badania (pozytywny lub negatywny).

W dniach od 2 do 8 sierpnia 2023 r. Stacja Kontroli Pojazdów przeprowadziła łącznie 51 okresowych badań technicznych (w tym również odczytów wskazania drogomierza), z czego do badań kontrolnych wybrano losowo 14 badań technicznych pojazdów. W związku z każdym z tych badań diagnosta w trakcie wykonywania swoich czynności wprowadzał do systemu CEPiK: numer rejestracyjny pojazdu, stan jego licznika oraz wynik badania. Data badania technicznego pobierana była automatycznie z systemu operacyjnego komputera na którym zainstalowano oprogramowanie firmy NORCOM. Każdy z klientów na koniec badania otrzymywał odpowiednie zaświadczenie o przeprowadzeniu badania technicznego pojazdu.

(akta kontroli: tom I, str. 98-112)

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁸ Oprogramowanie firmy „IT.NORCOM” Sp. z o.o. Sp. k., ul. Nagietkowa 39, 60-175 Poznań. Dalej: NORCOM.

2. Odnośnie funkcjonowania systemu CEPiK⁹, Właściciel wyjaśnił, że w firmie „Multicar” nie jest prowadzony rejestr błędów i usterek oprogramowania CEPiK. Dodał, że z informacji posiadanych od zatrudnionych w firmie „Multicar” kwalifikowanych diagnostów samochodowych wynikało, że w 2023 r. system CEPiK uległ awarii (nie działał) dwa lub trzy razy, co także kilkakrotnie miało miejsce w poprzednich latach. Ponadto wskazał, że w przypadku kiedy dochodziło do awarii oprogramowania firmy NORCOM pracownicy SKP reagowali na bieżąco, co polegało na telefonicznym kontakcie z dostawcą systemu i usunięciu zaistniałych problemów poprzez funkcję Helpdesk.

(akta kontroli: tom I, str. 94-97)

3. Według pracowników SKP problemy w użytkowaniu systemu CEPiK polegały m.in. na: braku możliwości edycji niezgodności danych, braku możliwości wysyłania informacji w momencie wykrycia niezgodności do operatora oprogramowania (np. błędy w podanych naciskach na osie czy dmc¹⁰), przy czym takie sytuacje były sporadyczne. Informacje o możliwym niewłaściwym działaniu systemu CEPiK otrzymywano kilka razy za pośrednictwem oprogramowania firmy NORCOM, co w praktyce nie potwierdzało się, gdyż system CEPiK działał.

(akta kontroli: tom I, str. 94-97)

4. Firma „Multicar” Piotr Więckiewicz była informowana o zmianach w działaniu systemu CEPiK za pośrednictwem oprogramowania NORCOM.

(akta kontroli: tom I, str. 94-97)

5. Użytkowane w SKP oprogramowanie firmy NORCOM automatycznie zliczało wykonane badania techniczne kontrolowanych pojazdów oraz naliczało opłaty wynikające z poszczególnych, wykonywanych przez diagnostę czynności. Za pomocą tego oprogramowania Właściciel tworzył miesięczny raport pn. „Sprawozdanie z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców”. W sprawozdaniu tym wymieniane były czynności podlegające opłacie ewidencyjnej, tj. przeprowadzenie badania technicznego pojazdu oraz odczyt wskazania drogomierza, jak również liczba takich badań, oraz wartość opłat przekazywanych z tego tytułu do Funduszu CEPiK. Sprawozdania te wysyłane były do ministra właściwego do spraw cyfryzacji za pośrednictwem platformy ePUAP. Weryfikacja opłat ewidencyjnych pobranych przez SKP w maju 2023 r. wykazała, że opłaty te naliczone zostały prawidłowo oraz terminowo przekazane w kolejnym miesiącu na rachunek Funduszu CEPiK.

(akta kontroli: tom I, str. 94-97, 163-205)

6. Stacja Kontroli Pojazdów przekazywała w latach 2022-2023 (I półrocze) opłaty ewidencyjne na rachunek bankowy Funduszu CEPiK do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym naliczono i pobrano te opłaty, za wyjątkiem opłat za:

- grudzień 2021 r. oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień i maj 2022 r., które zostały przekazane zbiorczo 22 czerwca 2022 r.;
- za maj 2023 r., które zostały przekazane 25 lipca 2023 r.;
- za czerwiec 2023 r., które zostały przekazane 1 sierpnia 2023 r.

⁹ W tym problemów związanych z dostępem do Centralnej Ewidencji Pojazdów, zgłaszania stwierdzonych niezgodności w Centralnej Ewidencji Pojazdów, oraz informowania o zmianach w działaniu CEPiK.

¹⁰ Dopuszczalna masa całkowita pojazdu.

Firma „Multicar” Piotr Więckiewicz przekazywała w latach 2022-2023 (I półrocze) do ministra właściwego do spraw informatyzacji sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu CEPiK do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedzający za wyjątkiem sprawozdań za marzec 2022 r. oraz czerwiec 2023 r.

Szerszy opis powyższych nieprawidłowości zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 113-162)

7. Na podstawie art. 83b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, w latach 2020-2022 Starostwo Powiatowe we Wrocławiu skontrolowało SKP trzykrotnie, tj. w listopadzie 2020 r., w grudniu 2021 r. oraz w grudniu 2022 r.¹¹. We wszystkich trzech przypadkach ocena kontrolowanej działalności była pozytywna. W związku z brakiem stwierdzonych podczas kontroli uchybień i nieprawidłowości nie sformułowano zaleceń pokontrolnych. Nie kontrolowano spraw dotyczących rozliczeń finansowych z Funduszem CEPiK oraz sprawozdawczości na rzecz ministra właściwego do spraw informatyzacji.

(akta kontroli: tom I, str. 20-93)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Naliczone i pobrane przez Stację Kontroli Pojazdów opłaty ewidencyjne za grudzień 2021 r. oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień i maj 2022 r., a także za maj i czerwiec 2023 r. zostały nieterminowo przekazane na rachunek bankowy Funduszu CEPiK. Opłaty ewidencyjne za wymienione wyżej miesiące lat 2021-2022, w łącznej kwocie 1437 zł, przekazano bowiem dopiero 22 czerwca 2022 r. Z kolei opłaty za maj i czerwiec 2023 r. w wysokości odpowiednio 266 zł i 280 zł przekazano odpowiednio 25 lipca i 2 sierpnia 2023 r.

Przekazanie opłat z opóźnieniem stanowiło naruszenie § 5 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców¹², w myśl którego pobierający przekazuje opłaty ewidencyjne, pobrane w miesiącu poprzedzającym, do 10 dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy Funduszu CEPiK.

Właściciel wyjaśnił, że nieterminowa realizacja opłat za wskazane miesiące lat 2021-2022 była spowodowana „błędem ludzkim” oraz, że po konsultacji z pracownikiem Ministerstwa Cyfryzacji wszystkie brakujące opłaty wraz z należnymi odsetkami zostały przelane 22 czerwca 2022 r.

Właściciel wyjaśnił także, że opłata za maj 2023 r. została wysłana po terminie z powodu omyłki, natomiast opłata za czerwiec 2023 r. została wysłana nieterminowo z powodów osobistych (konieczność wyjazdu w sprawach rodzinnych).

(akta kontroli: tom I, str. 94-97)

2) Sporządzone przez SKP za marzec 2022 r. i czerwiec 2023 r. miesięczne sprawozdania z opłat ewidencyjnych, pobranych i przekazanych na rachunek

¹¹ Według protokołu z 21 stycznia 2021 r., 8 marca 2022 r. oraz 17 lutego 2023 r.

¹² Dz. U. poz. 1857. Dalej: rozporządzenie w sprawie opłaty ewidencyjnej. Utraciło moc z dniem 1 lipca 2023 r. na podstawie art. 1 pkt 4 lit. h ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw. Wcześniej obowiązywały rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z: 2 kwietnia 2022 r. (Dz. U. poz. 738); 30 grudnia 2019 r. (Dz. U. poz. 2546); 10 lipca 2019 r. (Dz. U. poz. 1288); 30 sierpnia 2016 r. (Dz. U. poz. 1377, ze zm.).

Funduszu CEPiK, zostały nieterminowo, tj. odpowiednio 6 maja 2022 r. i 1 sierpnia 2023 r., przekazane ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.

Było to niezgodne z § 6 rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej, w myśl którego pobierający do 10 dnia każdego miesiąca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji miesięczne sprawozdanie z pobranych i przekazanych w poprzednim miesiącu opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu CEPiK.

Właściciel wyjaśnił, że sprawozdanie za marzec 2022 r. zostało wysłane po terminie z powodu omyłki, natomiast sprawozdanie za czerwiec 2023 r. zostało wysłane nieterminowo z powodów osobistych (konieczność wyjazdu w sprawach rodzinnych).

(akta kontroli: tom I, str. 94-97)

IV. Uwagi i wnioski

W związku z wejściem w życie z dniem 1 lipca 2023 r. art. 1 pkt 7 i pkt 8 lit. a ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw¹³ i zniesieniem opłat ewidencyjnych, pobieranych dotychczas przez stacje kontroli pojazdów za przeprowadzenie badania technicznego pojazdu oraz dokonanie odczytu drogomierza, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, 31 sierpnia 2023 r.

Kontroler:
Grzegorz Niemczyk
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor
z up. p.o. Wicedyrektor
Artur Urban

.....
Podpis

.....
podpis

¹³ Dz. U. poz. 1123.